

9. SINIF

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

TAM İZLEME KİTABI

5. HAFTA

SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ - SÖZÜN İNCELİĞİ

NOKTALAMA - NOKTALAMA - NOKTALAMA

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

ÖĞRENCİ NO

0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9

YANITLAR

01	A	B	C	D	E
02	A	B	C	D	E
03	A	B	C	D	E
04	A	B	C	D	E
05	A	B	C	D	E
06	A	B	C	D	E
07	A	B	C	D	E
08	A	B	C	D	E
09	A	B	C	D	E
10	A	B	C	D	E
11	A	B	C	D	E
12	A	B	C	D	E
13	A	B	C	D	E
14	A	B	C	D	E
15	A	B	C	D	E
16	A	B	C	D	E
17	A	B	C	D	E
18	A	B	C	D	E
19	A	B	C	D	E
20	A	B	C	D	E
21	A	B	C	D	E
22	A	B	C	D	E
23	A	B	C	D	E
24	A	B	C	D	E
25	A	B	C	D	E
26	A	B	C	D	E
27	A	B	C	D	E
28	A	B	C	D	E
29	A	B	C	D	E
30	A	B	C	D	E

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

Aşağıdaki tabloda boş bırakılan ayrıçlara getirilmesi gereken noktalama işaretlerini “x” ile işaretleyiniz.

	Nokta (.)	Virgül (,)	Noktalı Virgül (;)	İki Nokta (:)
Dostlar () sizin varlığınız bana bu dünyadaki her şeyden daha kıymetlidir.		x		
Geçmedi bir türlü zaman o büyük talihsizlik başına geldikten sonra ()	x			
Şunu asla unutmayın () Hayatta ne ekerseniz onu biçersiniz.				x
Şair () divan şiirini, halk şiirini, modern şiiri çok iyi bilip kaynaştırıyor.			x	
	Üç Nokta (...)	Kısa Çizgi (-)	Soru İşareti (?)	Ünlem (!)
Ankara () İstanbul arasındaki trafiği rahatlatmak için yeni bir otoyol yapılacaktır.		x		
Bu kentin her yeri bende derin izler bıraktı ama bu deniz manzarası ()	x			
Pes yani biz de şöyle hayran olunacak bir yere getireceksin sanmıştık bizi ()				x
Kime sordun böyle ciddi bir projeye girerken nelere dikkat etmen gerektiğini ()			x	
	Yay Ayrac (())	Köşeli Ayrac ([])	Kısa Çizgi (-)	Uzun Çizgi (-)
Doktor, hastayı iyice muayene etti. Hastaya () Uyarılarının hiçbirine kulak asmamışsınız, dedi.				x
Shakespeare () Şekspir () ; İngiliz şair, oyun yazarı ve oyuncudur.	x			
Burası () on yılının geçtiği bu kent () benim için her zaman ayrı bir önem arz eder.			x	
Ahmet Mithat Efendi () Yazı Makinesi (1844-1912) () iki yüze yakın eser veren bir Tanzimat yazarıdır.		x		
	Kesme (‘)	Tırnak (“ ”)	Tek Tırnak (‘ ’)	Eğik Çizgi (/)
Buralarda dağların yüksekliği 3.500 m () ye kadar çıkabiliyor.	x			
Yazarın () Memleket Hikâyeleri () ve () Gurbet Hikâyeleri () adlı iki hikâye kitabı vardır.		x		
İstanbul’u dinliyorum, gözlerim kapalı () Önce hafiften bir rüzgâr esiyor () Yavaş yavaş sallanıyor.				x
Ahmet Haşim, “Ben şiirle ilgili görüşlerimi () Piyale () nin ön sözünde dile getirdim.” diyor.			x	

1. Nokta (.), bir yüklemi dolayısıyla bir yargısı bulunan bitmiş cümlelerin sonuna konur.

Buna göre nokta (.) aşağıdakilerin hangisinde yanlış kullanılmıştır?

- A) Bu, içeriğiyle hepimizi etkileyen bir kitap.
B) Bugün gökyüzü dünkünden daha aydınlık.
C) Bunları bana anlatan, orta yaşlı bir adam.
D) Bize düşen, işimizi en iyi şekilde yapmak.
E) Sabahtan akşama kadar boş boş oturmak.

2. (I) Millî Edebiyat Döneminde halkın kullandığı dil, bizim gerçek dilimiz olarak kabul edilir. (II) Aydınlarla, halk arasında bu konudaki derin uçuruma dikkat çekilir. (III) Halkın vicdanından doğan dilin halkın anlayacağı sadelikte ve terkiplerden uzak olması gerektiğinden bahsedilir. (IV) Türk lehçeleri hakkında bilgi verilerek, imlanın düzeltilmesine önem verilir. (V) Çünkü bu dönemde yazımız ve imlamız kusurlu bulunur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde noktalama yanlışı yoktur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

3. I. Telefonu filmin ortasında çalınca () çok utandı.
II. Yaklaşık iki aydır ne beni arıyor () ne ailesini.
III. Biraz daha gayret gösterirse () başaracak bu işi.
IV. Beni gördü mü () kaçacak delik arardı bir zamanlar.
V. Sınıftan alelacele çıkıp () koşarak uzaklaştı okuldan.

Numaralanmış cümlelerde boş bırakılan ayraçlardan hangisine virgül (,) getirilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV **E) V**

4. Bilge Kağan () Türklerim () iştin ()
Üstten gök çökmedikçe ()
alttan yer delinmedikçe
ülkenizi () törenizi kim bozabilir sizin()

Bu metindeki boş ayraçlara aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (,) (!) (,) (,) (?)
B) (-) (;) (,) (,) (;) (?)
C) (:) (,) (!) (,) (,) (?)
D) (-) (,) (!) (;) (,) (?)
E) (:) (,) (!) (;) (,) (?)

5. Sokratesin öğrencisi olan Platon Eflatun Devlet isimli eserinde Sokratesle Glukon arasında geçen birçok diyaloga yer vermiştir

Aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi bu cümlede kullanılamaz?

- A) Yay ayraç (())
B) Tırnak (" ")
C) Nokta (.)
D) Virgül (,)
E) Kısa çizgi (-)

6. Gizemli () doğaüstü ve tedirgin edici öyküleriyle edebiyatta silinmez bir iz bırakan Edgar Allan Poe () dan yaşamla ölüm arasında salınan üç tekinsiz öykü () Çılgınlığın eşliğine yaklaştıkça sevgi dolu her şeye tahammülsüzlüğü artan bir adamın hezeyanlarını anlatan *Kara Kedi* () ölümün eşliğinde ruhu hipnotizmle tutulmaya çalışılan bir adamın kaderini anlatan *Mösyö Valdemar Olayının Gerçekleri* () soylu bir ailenin son günlerini anlatan *Usher Evi'nin Çöküşü* ()

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki boş ayraçlardan birine getirilemez?

- A) Nokta(.) B) Virgül(,) C) Kesme(')
D) İki Nokta(:) **E) Üç nokta(...)**

7. Öğretmen bana sordu ()
() Projeni zamanında bitirebilmek için ne yapacaksın ()

Bu metindeki boş ayrıçlara aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (-) (!)
B) (-) (:) (?)
C) (:) (-) (!)
D) (-) (,) (!)
E) (:) (-) (?)

8. Ünlem işareti, seslenme ve hitap sözlerinden hemen sonra konabileceği gibi cümlelerin sonuna da konabilir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrıçla belirtilen yere ünlem işareti (!) konamaz?

- A) Tüh () Kaçtırdık yine otobüsü
B) Vah () pek de gençmiş yavrucak
C) Yazık () Onca emek harcamıştık
D) Eyvah () Sel suları buraya doğru geliyor
E) Hey () İşin gücün yok mu senin

9. Virgül (,), bir sözcüğün kendisinden sonra gelen sözcüklerle veya sözcük gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu açıklamayı örnekleyecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Bize düşen, işimizi en doğru şekilde yapmaktır.
B) Geç kalan, öğrencilerin sınav salonuna yerleştirilmesi işini üstlenir.
C) Bu, yazarın fantastik türde yazdığı son romanlarından biriymiş.
D) Genç, insanları hiçe sayan bir tavırla gülümsedi.
E) Kurul, kararı ile bütün çalışanlarını kapı dışı etti.

10. Ünlü ressam Leonardo da Vinci; insanın ruh ve beden birlikteliğinin uyumu sonucunda mucizelerin başarılacağına, şaheserlerin yaratılacağına inanıyor: "Ruhun elle birlikte çalışmadığı yerde sanat olmaz." diyen büyük deha, bir eserin ortaya çıkmasında akıl ve gönül uyumunun vazgeçilmezliğine işaret ediyor.

Bu parçada aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) Nokta (.)
B) Virgül (,)
C) İki nokta (:)
D) Noktalı virgül (;)
E) Tırnak (" ")

11. Ordular () İlk hedefiniz Akdeniz () dir () ileri ()

Bu cümlede ayrıçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:) (,) (.) (...)
B) (;) (') (:) (!)
C) (:) (") (") (...)
D) (!) (') (,) (!)
E) (;) (,) (-) (...)

12. Aşağıdaki cümlelerde ayrıçlarla belirtilen yerlerden hangisine kesme işareti (') getirilemez?

- A) Sanatçı, Türkiye()m şarkısını stüdyodaki seyircilerle birlikte söyledi.
B) İkinci Yeni şairleri içinde imgeye en çok yer veren İlhan Berk()tir.
C) Ayşe Hanım()dan epeydir haber alamayan komşular, telaş içindeydi.
D) Çankaya Lisesi()nden bu yıl mezun olmuş.
E) Kurumumuza işçi alımı için başvurular 17 Aralık()a kadar sürecektir.

13. Kısa çizgi (-), satıra sığmayan kelimeler bölünürken satır sonuna konur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ayrıça belirtilen yere kısa çizgi (-) konamaz?

- A) Bahçesinde veya balkonunda hanı () meli yetiştiren var mı?
- B) Çocuk; gülü, laleyi bilmiyor ki asla () nağzını nereden bilirsin?
- C) Hangi yöne gideceğimizi Atatürk' () ten öğrendik biz.
- D) Tarlada çalışması gerektiği için ilko () kula bile gidememişti.
- E) Köylünün şikâyeti üzerine tarlala () rın içinden geçen yol kapatıldı.
14. Halk şiiri (I) geniş halk tabakalarının hasretini (II) sevgisini (III) sevinç ve acılarını dile getirir. Halk şiiri (IV) her güçlü halk ozanı ile biraz daha gelişmiş (V) biraz daha genişlemiştir.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve V
- D) II ve IV E) IV ve V
15. Hayranlık () üstün eserlere karşı duyulduğu zaman normaldir () bayağı () basmakalıp eserlere duyulduğu zaman hastalıktır.

Bu cümlede ayrıçalarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (,) (“) (“)
- B) (;) (:) (.)
- C) (:) (“) (“)
- D) (,) (;) (.)
- E) (;) (.) (.)

16. Bazen bir sıkıntı çöküyor insanın içine... Bir yanda
I

sorumluluk duygusu bir yanda gitgide azalan takvim

yaprakları... Bir saat daha oturmak sofralarda... Gönül
II III

çekiyor çekmesine ; ama oturamazsın ; bekleyenler
IV V

vardır.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangileri yanlış kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
- D) III ve V E) IV ve V

17. I. Şiir; içten gelen sesi, hiçbir kural gözetmeden mısralara aktarma sanatıdır.
- II. Ahlakın temel ilkesi; kendine yapılmasını istemediğin bir şeyi başkasına yapmamaktır.
- III. Her ülke, sanayi alanında ilerleme çabası göstermeli; bağımsızlığını korumalıdır.
- IV. Bilgiler çoğaldıkça boşluk da çoğalacak; her şey değersiz, battal kalacak.
- V. Araştırmacılık, herkesin daha önce gördüklerini görüp; bunlardan kimsenin düşünmediklerini bulup çıkarmaktır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde noktalı virgül (;) yanlış kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
- D) III ve IV E) IV ve V

18. Hiçbir maddi olanak insana iç zenginliği kadar mutluluk ve huzur veremez (I) ayrıca maddi olanakların verdiği mutluluk da geçicidir (II) Oysa iç zenginliğin verdiği mutluluk ve iç huzur kalıcıdır (III) İç zenginliğinden yoksun (IV) insan zengin olabilir ama mutlu olamaz (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine noktalama işareti getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

19. İki nokta(:) , kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
- İki nokta(:) , aşağıdakilerin hangisinde bu görevle kullanılmamıştır?**
- A) Buzdolabını ne zaman açarsanız açın orada bazı yiyecekler mutlaka bulunur: zeytin, peynir, yumurta...
- B) Oğlum, Transformes oyuncaklarından bazılarını daha çok sever: Optimus Prime, Bumblebee, Starscream...
- C) Rahmetli dedem hep şunu derdi: Dünya bol olmuş neye yarar, pabuç dar olduktan sonra.
- D) Bazı etkinlikler vardır ki kendimi daha mutlu hissetmemi sağlar: sinemaya, tiyatroya gitmek; dostlarımla doğum günlerini kutlamak...
- E) Adamın devasa dolabında çok şaşırtıcı şeyler vardı: imzalı ilk baskı kitaplar, ünlü şairlerin şiirlerinin müsveddeleri, el yazması kitaplar...
20. I. Kemal, üniversiteden arkadaşım, yıllar sonra buldu beni.
- II. Sen, sen, sen neye baksam kime baksam hep sen...
- III. Dostluğun değeri hiçbir şeyle ölçülemez, dedi.
- IV. Kapıyı güm güm vurdu. Ev sahibine,
–Benimle uğraşmaktan vazgeçin, dedi.
- Numaralanmış cümlelerden hangisi, virgülün aşağıda verilen görevlerinden birini örneklemez?**
- A) Tırnak içine alınmayan alıntı cümlelerinden sonra konur.
- B) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- C) Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur:
- D) Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
- E) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimelerin arasına konur.

21. Ölümsüzlük mümkün mü () Bununla ilgili iki büyük çalışma var () konnektom yani beyin haritalama projesi () genetiği değiştirme projesi ()
- Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere boş ayraçlara aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?**
- A) (?) (:) (-) (...)
- B) (?) (:) (,) (.)
- C) (?) (-) (,) (-)
- D) (?) (“) (,) (“)
- E) (?) (:) (-) (...)

22. İnsanlığın var oluşundan beri sırrına erilemeyen iki konu; beyin ve aşk_ Bilim insanları beynin sırlarına zaman içerisinde biraz da olsa ulaşırsa da aşk gizemini hâlâ koruyor. Neden âşık oluyoruz_ âşık olduğumuzda vücut kimyamız ve nörobiyolojimizde ne tür değişimler meydana geliyor_ aşk acısını beyin nasıl algılıyor? Bu sorular birçok bilim insanının kafasını kurcalıyor.
- Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

23. **Aşağıdakilerden hangisinin sonuna üç nokta (...) konamaz?**
- A) Kafamda cevapsız sorular
- B) O anda salonda müthiş bir sessizlik
- C) Karşımızda muhteşem bir manzara
- D) Her gün evden işe işten eve
- E) Deliye her gün bayram

Cevap Anahtarı

1. E 2. D 3. E 4. C 5. E 6. E 7. E 8. B 9. A 10. C
11. D 12. D 13. C 14. C 15. D 16. C 17. C 18. D 19. C 20. B
21. B 22. A 23. E

Yazılı Sınav

1. Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

- 1) Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra **nokta** konur.
- 2) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına **virgül** konur.
- 3) Kendisiyle ilgili örnek veya açıklama verilecek cümlelerin sonuna **iki nokta** konur.
- 4) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için **noktalı virgül** konur.
- 5) Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine **üç nokta** konur.
- 6) Arasında ve, ile, ila, ...-den ...-e anlamlarını vermek için kelimeler veya sayıların arasında **kısa çizgi** konur.

2. Aşağıdaki yargılar doğru ise yanına "D", yanlış ise "Y" yazınız.

1) Kısa çizgi (-), belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur.

Y

2) Yay ayraç (), cümledeki anlamı tamamlayan ve cümlelerin dışında kalan ek bilgiler için kullanılır.

D

3) Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler tırnak içine alınır.

D

4) Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna üç nokta (...) konur.

Y

5) Yazıda satır başına alınan konuşmaları göstermek için uzun çizgi (—) kullanılır.

D

6) Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra noktalı virgül (;) konur.

Y

3. Aşağıdaki parçalarda ayraçlarla belirtilen yerlere getirilecek noktalama işaretlerini parçaların altlarındaki ayraçlara yazınız.

A. Heiderg () e göre () Dil () düşüncenin evidir () () Dili her zaman her yerde her şeyde düşünmemiz gerekir () bir takvim yaprağında () bir sokak ilanında () parklara diktiğimiz levhalarda () lokanta listelerinde ()

('), ("), (,), (.), ("), (:), (;), (,), () , (...)
() , () , () , () , () , () , () , () , () , ()

B. Sahile inip kayalıkların önünde durdum () Hep bu martılar sıkılmadı mı bizden derdim () Meğer bizden sıkılınca buraya gelirmiş () Kimseler yoktu () uçsuz bucaksız gökyüzü () deniz () uzaktan geçen bir iki büyük gemi () Bir de uzakta minareleri görünen İstanbul ()

() , () , () , () , () , () , () , () , () , ()
(.), (.), (.), (;), (,), (,), (...), (...)

TAK
diye
anla,

TAK
TİK

TİK
diye
çöz,

— ■■■ —
ÖDEV FORMATINDA
32 FASİKÜL

— ■■■ —
YAZILIYA HAZIRLIK
SORULARI

— ■■■ —
DETAYLI ÖLÇMEYE UYGUN,
HÜCRELENDİRİLMİŞ,
PEKİŞTİRİCİ,
AÇIK UÇLU VE ÇOKTAN
SEÇMELİ SORULAR

— ↻ —
TAM OKUL
DESTEKLİ

— ■■■ —
TAM OKUL İLE DETAYLI
GERİ BİLDİRİM KARNESİ